

SADRŽAJ

PREDGOVOR.....	XIII
ŠTO JE SOCIOLOGIJA?	1
Društvo	1
Društvena grupa.....	2
Društveno ponašanje	3
Sociologija i zdrav razum.....	4
Sociologija kao znanost.....	6
Kompleksnost društvenih znanosti.....	11
Promjene koje ograničavaju domet objašnjenja.....	11
Reakcija subjekata koje analiziramo	13
Interesi i vrijednosti.....	14
Novost sociologije.....	15
Sociologija i druge društvene znanosti.....	15
Kako sociolozi istražuju društvenu stvarnost?	21
Istraživanje i teorija	22
Objašnjavanje društvenoga života - logika uzroka i posljedice	22
Varijable.....	23
Korelacije	25
Kontrola.....	25
Istraživačke metode.....	27
Eksperiment.....	27
Anketa.....	31
Promatranje.....	38
Korištenje postojećih izvora podataka.....	41
Znanstveno istraživanje i sudski proces	45
NASTANAK I RAZVOJ SOCIOLOGIJE.....	49
Prethodnici	49
Razdoblje stvaranja i konsolidacije sociologije	53

Auguste Comte i Herbert Spencer.....	54
Marksizam.....	60
Suvremeni marksizam.....	63
Sigmund Freud i psihoanaliza	65
Uloga seksualnosti.....	65
Obrambeni mehanizmi ličnosti.....	65
Edipov kompleks.....	68
Razvoj seksualnosti	69
Tumačenje snova	70
Eros i tanatos	71
Religija	72
Ostavština i nasljednici.....	74
Ocjena.....	77

UTEMELJITELJI KLASIČNE SOCIOLOGIJE:

DURKHEIM I WEBER.....	79
Emile Durkheim	81
Anatomija društva	83
Anomija	87
Društveni poredak: promijenjene funkcije države -	
Mehanička i organska solidarnost	89
Durkheimovi sljedbenici	92
Max Weber	94
Protestantska etika i duh kapitalizma	96
Racionalizacija svijeta.....	101
Idealtipovi političkoga poretka.....	105
Birokracija	111
Funkcionalizam	117

MODERNA SOCIOLOŠKA TEORIJA: OTVARANJE

DRUŠTVENIH ZNANOSTI.....	121
Anthony Giddens.....	123
Središnje mjesto sociologije	123
Globalizacija.....	124

Demokratizacija demokracije.....	126
Deideologizacija politike.....	127
Civilno društvo.....	127
Individualizacija.....	129
Manuel Castells.....	131
Novo društvo.....	131
Kriza patrijarhalnosti.....	133
Kriza demokracije i nacionalne države.....	134
Organizirani kriminal i korupcija.....	137
Traženje smisla u novom svijetu.....	137
Niklas Luhmann.....	139
Redukcija kompleksista.....	140
SOCIOLOGIJA PRAVA.....	149
Određenje područja.....	150
Pravna filozofija i pravna znanost.....	151
Pravna dogmatika i pravna znanost.....	151
Sociologija prava i pravna znanost.....	154
Studij sociologije prava.....	157
Teorija sociologije prava.....	160
Povijesne škole.....	160
Rane pravnosociološke teorije.....	161
Nove teorije sociologije prava.....	165
Max Weber: racionalizacija prava.....	166
Kritička pravna teorija i prevladavanje marksističke škole pravne sociologije.....	168
Suvremene teorije sociologije prava.....	172
Georg Gurvich.....	173
Sociologija i pravo.....	174
Pravo i kolektiviteti.....	177
Evolucija i tipovi prava.....	178
Jürgen Habermas.....	179
Teorija komunikativnoga djelovanja.....	180
Svijet života i sistem.....	180

Krizna i sukob	182
Pravo i moral.....	183
Lingvistički obrat.....	184
Diskursna etika	186
Niklas Luhmann i teorija prava	189
Pravo i društvo: zalaganje za sociologiju prava	189
Dvostruka kontingencija.....	190
Evolucija prava	192
Funkcije prava	195
Legitimizacija prava	196
PRAVNA KULTURA	203
Pojam pravne kulture	204
Vanjska i unutarnja pravna kultura	208
Međuovisnost unutarnje i vanjske kulture: primjer Italije.....	209
Istraživanje europskih pravnih kultura	212
Pravna kultura i pravna promjena	215
Pravne kulture europskih tranzicijskih zemalja	224
Pravna kultura i pravna promjena u Hrvatskoj.....	228
SOCIJALNA STRATIFIKACIJA.....	237
Uvod.....	237
Ideologija kao način održavanja stratifikacijskoga sustava.....	241
Teorijska objašnjenja stratifikacije	245
Klasni pristup stratifikaciji	245
Multidimenzionalna teorija stratifikacije Maxa Webera.....	248
Funkcionalističko objašnjenje stratifikacije	250
Kritika funkcionalističkoga objašnjenja	251
Sinteza Gerharda Lenskoga.....	253
Stratifikacija u suvremenim društvima	255
Sustavi stratifikacije u predindustrijskim društvima	255
Klasni sustav industrijskoga društva	256
Klasifikacije i empirijska istraživanja	259
Stratifikacija u socijalističkim društvima	266
Klasno strukturiranje suvremenoga hrvatskog društva	266

Dugoročni trendovi nejednakosti	269
Prva faza industrijske revolucije i Karl Marx.....	269
Prosperitet poslije Drugoga svjetskog rata – Kuznets, Lenski	271
Kapital u 21. stoljeću.....	274
Perzistirajuće i ubijajuće nejednakosti u 21. stoljeću.....	276
Žene i muškarci u kontekstu višestrukih kompleksnih nejednakosti.....	279
OBITELJ.....	285
Promjene: brze i nepredvidive.....	285
Ne mijenja se sve i istom brzinom	285
Univerzalnost obitelji	286
Sociološke teorije obitelji.....	287
Teorije evolucije.....	287
Tipologije obitelji.....	288
Promjene u zadacima obitelji: ima li obitelj svrhu?.....	289
Industrijalizacija i urbanizacija: utjecaj na obitelj.....	292
Funkcionalistička teorija obitelji: utjecaj urbanizacije i industrijalizacije	294
Teorija obitelji: nova stvarnost obitelji.....	298
Giddens o obitelji: nov sadržaj intimnosti.....	299
Luhmann: strasna ljubav kao temelj obiteljske veze	301
Castells: kraj patrijarhata i obitelj	304
Ulrich Beck, Elisabeth Beck-Gernsheim: normalan kaos ljubavi...	305
Stvarnost promjena.....	308
Obitelj je sve manja/manje brojna.....	308
Starenje stanovništva i obitelj.....	311
Djeca izvan braka	312
Razvod braka	312
Dob stupanja u brak.....	313
Ravnopravnost.....	314
Kraj patrijarhata.....	316
Seksualnost.....	317
Perspektiva	319

SOCIJALIZACIJA.....	323
Temeljni procesi socijalizacije	325
Spolni identiteti	326
Nasljeđe ili učenje?	329
Društvena funkcija socijalizacije	330
Stupnjevi socijalizacije.....	332
Teorije simboličkog interakcionizma	335
DEVIJANTNOST.....	339
O normalnosti zločina	341
Socijalne teorije devijantnosti	342
R. Merton: Društvena struktura i anomija.....	342
Transfer kulturnih obrazaca.....	345
Čikaška škola: teorija devijantnosti.....	346
Devijantna supkultura	348
E. Sutherland: devijantnost se uči	349
Howard Becker i teorija označavanja.....	351
Kriminal bijelih ovratnika	353
Individualistička shvaćanja devijantnosti i delinkvencije.....	359
Biološke teorije devijantnosti.....	360
Cesare Lombroso.....	361
Psihološke teorije devijantnosti.....	362
Organizirani kriminal	364
Statistika kriminala	366
Ukupni kriminalitet	368
Ubojstva	369
Silovanje	370
POLITIKA, DRŽAVA I DEMOKRACIJA.....	373
Politika i moć	373
Pojam moći.....	374
Pristupi proučavanju moći.....	375
Tri lica moći.....	385
Izvori i oblici moći	387

Država	389
Pristupi proučavanju države	390
Nastanak i promjene oblika država	394
Globalizacija i država	399
Demokracija	401
Tipovi političkih poredaka: demokracija, totalitarizam i autoritarizam	401
Liberalna (predstavnička) demokracija	404
Izbori	406
Političke stranke	410
Interesne grupe	417
Društveni pokreti	419
Ideologija	425
Pojam i teorije ideologije	429
Društvene funkcije ideologije	434
Kraj ideologije?	436
Ideologije na početku 21. stoljeća	438
Politička kultura	444
Pojam i tipovi političke kulture	445
Materijalističke i postmaterijalističke vrijednosti	447
Politička kultura i demokracija	451
NACIJA I NACIONALIZAM	459
Etnička zajednica	459
Etnija	462
Nacija	464
Nacionalni identitet	468
Teritorijalno-politički i etnički identitet	470
Nacionalizam	471
Tipovi nacionalizma	474
Nacije i etniciteti – fiksne grupe ili rezultat historijskoga procesa? ...	479
Kultura i nacija	481
Globalizacija, nacija i nacionalni identitet	482

RELIGIJA I DRUŠTVO	487
Religija: sociološki pristup	487
Dva pristupa: supstantivni i funkcionalistički	488
Dimenzije religije	490
Definicija religije i njezina društvena relevantnost	491
Religija u suvremenom društvu: sekularizacija i/ili revitalizacija i/ili duhovnost	493
Teorija sekularizacije	495
Revitalizacija, javna uloga religije, duhovnost.....	498
Crkva i država: povijesni kontinuitet i suvremene kontroverze.....	504
Modeli crkveno-državnih odnosa u Europi	505
Modeli i suvremeni društveni procesi	506
Religija u Hrvatskoj: kratka skica	508